

Izhaja razen ponedeljka in dneva po
prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnništvo: KRŠKO.

Naslov za dopise: »Napreje«, Krško.

Čekovni račun: št. 13.807.
(začasno še tudi 13.321)

NAPREJ

Stane mesečno 25 Din,
za inozemstvo 35 Din.

Oglasi: prostor 1x87 mm 1 Din
Malloglasi: beseda 50 p, najmanj 5 Din
Dopise frankirajte in podpisajte,
sicer se ne priobčijo. Rokopisi se
ne vračajo.

Reklamacije za list so pošt. pros te

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

LJUDSKI GLAS

Glasilo Kmetko-delavske zveze.

Stane letno 60 Din, — mesečno 5 Din

Železničarji in vlada reda, dela in pravice.

Že v neki prejšnji številki »Napreja« smo pod tem naslovom napisali članek in se z njim javno obrnili na prometnega ministra, prof. Sušnika. Danes smo primorani povedati, da se tudi pod tem ministrom godi krivica največjim sužnjem na železnici, to je progovnim delavcem in profesionistom. Tako so bili progovni delavci prevedeni z dnevnice in draginjskih dokladov na plačo na uro. Prevedli so pa to paro tako, da dobe mlajši po 3-50 Din, starejši z 20—30 letno službo po 6 Din na uro. Pri tem pa izgube draginjske doklade zase in za svoje. Vzemimo za primer mlajšega delavca: V nedeljo in na praznik ne dela, torej tudi ne dobi plače. To da 25 dni dela na mesec ali 200 ur po 3-50 Din: na mesec znaša to 700 Din! Od teh pa mora plačati še bolniško blagajno, osebni davek, invalidski davek in provizijski fond, tako da mu ostane s težavo 650 Din. Starejši delavci pa, ki dobe po 6 Din, nimajo na mesec nič več nege 1200 Din. Od teh tudi odpade plačilo različnih fondov, tako da dobi starejši delavec okoli 1140 Din mesečno. Ali to je le pri nekaterih, večina jih dobi poprečno od 650—1000 Din. Gospod minister, razložite nam, kako naj izhaja s takšno plačo delavec, ki mora delati celih 8 ur dnevno, poleti na solncu, pozimi pa tudi v najhujšem mrazu na prostem in po večini še po 1—2 uri oddaljen od stanovanja? Suh kruh in nezabeljen krompir je primoran jesti in ko mu jed pozimi še zmrzne, mora na prostem zakuriti, da si jo pogreje — če jo ima. Kdo je bil tako pameten, da je to prevedbo naredil, ne vemo, jasno pa nam je vsem, da ni imel niti pojma o delu, ki ga mora progovni delavec vršiti, biti je moral idiot v tem vprašanju ali pa ves hudičev. — Enako se godi tudi profesionistom pri progovnih sekcijah. Navadno delajo profesionisti po progi, pa naj bodo to mizarji ali zidarji ali kdorkoli; danes je v tej čuvajnici kaj popraviti, jutri zopet na oni postaji. Dobiš nalog in ti moraš, peš ali z vlakom, to je vseeno. Te profesioniste so prevedli tako, da dobe 7 Din na uro, delajo pa tudi samo po 25 dni mesečno. Kje je tukaj pravica, gospod profesor in minister? Bila je neka okrožnica, da dobe kvalificirani delavci, in to so profesionisti, najmanj 8 Din na uro. In ta okrožnica je izginila! Tudi tukaj so revežem nekaj ukradli, dela se jim ista krivica kakor pod bivšim režimom. Tukaj je dela zadosti g. minister, popravite krivico, dajte nam toliko, da bomo lahko pošteno živeli. Če zahteva država pošteno delo, naj ga tudi pošteno plača, ne pa da nas izkorišča bolj kakor vsak privaten kapitalist. — Železničarji.

Za zedinjenje.

Po sklepu pokrajinskega odbora SSJ in KDZ je bilo poslano sledeče pismo:

2895-24. Krško, dne 18. 8. 1924.
B.I.

Upravnemu svetu »Ljudske tiskarne«

v Mariboru.

K zedinjenju! Vrnite Ljudsko tiskarno delavskemu gibanju! Izjavite lahko za svojo obrambo, da ste delali bona fide, ker ste mislili, da so »Naprejevci« nepošteni ali karkoli hočete, da ste se pa zdaj prepričali, da je pravilnik SSJ res zmožen združiti zavezno delavstvo in vzdrževati delavski dnevnik, da torej boj »Naprejevcev« ni bil niti nepošten niti utopističen, ampak realen, čeprav fanatično oster.

Premišlujte in debatirajte med seboj o tem, kak to izvršiti. Na vsak način pa je treba, da se da vaš sklep potem objaviti in da delavstvo ne bo moglo reči: »Zdaj so se združili, da nas bodo skupno goljufali!« V članku »Ali bi mogel biti Anton Kristan zopet sprejet v SSJ?« v »Napreju« št. 47 z dne 21. maja 1924, smo pokazali, da smo pripravljeni še celo Kristana sprejeti nazaj, čeprav vemo, da je on vir vsega zla — torej nikakor ne more nihče misliti, da bi ne bili zmožni stvarno združiti se, če se popravijo krivice, in da vsaj odslej ne bo več demagogije.

Če se s tem strinjate, nam sporočite, do kdaj upate med seboj najti tako platformo. Da pa imate za to resno voljo, morate pokazati takoj, ker ne maramo, da bi se z utopističnimi željami o združitvi kapitalistov in socialistov zadrževal naš proletarski boj. Če ne morete takoj pokazati, da ste proti kapitalizmu, potem sploh ni mogoče niti dogovarjati se. Ta dokaz podajte s tem, da nam do 24. t. m. pošljete obvezno ponudbo za tisk »Napreja« v Ljudski tiskarni na sledečih temeljih:

1. Tiskarna prevzame 1. oktobra 1924 tisk »Napreja« za stalno. Odpovedati se mora leto dni prej, predno preneha tiskati ga, dokler uprava »Napreja« izpolnjuje svoje obveznosti. Le za izpremembo cen in podobno velja, da se izprememba izvrši takoj, ko nastopi dejanska izprememba v delavskih mezdah ali cenah surovin itd.

2. Plačuje se tedensko sproti v gotovini.

3. Cene se določijo po efektivnih izdatkih z odpadajočimi pribitki za obrestovanje kapitala. To je mogoče le tako, da daste upravi »Napreja« popoln vpogled v poslovanje in knjige.

Če Vam je ta način za prehod iz dosedanjega gospodarstva v novo zdaj trenutno neljub, se zado-

voljimo z določitvijo cen po efektivnih izdatkih za delavce in material, za obrestovanje, stanarino, davke itd. pa se pribije 10%.

Papir dodajamo sami, oziroma ga pri ugodnih cenah jemljemo tudi pri Vas lahko.

Pod istimi pogoji se bo tiskal tudi drug naš tisk, zlasti »Vorwärts«, brošure in tiskovine, dokler se ev. najde zgoraj omenjena platforma za združitev, pri čemer bi se »Vorwärts« združil s »Volkstimme«, »Socialist« in »Delavec« pa z »Naprejem«.

Če nam pošljete do 24. t. m. tako obvezno ponudbo, bomo verjeli, da Ljudske tiskarne nočete rabiti samo za kapitalistično gospodarstvo in tepanje delavske zavednosti, ampak za združitev in resnični napredek delavstva. Potem bo nadaljnje združanje lažje.

Izrecno pripominjamo, da tehnične zapreke ne smejo biti zadržek niti glede pravočasnosti pri odgovoru, niti glede zmožnosti tiskarne. Tiskarna v Krškem je proti Vaši filigranska, kapitalističnih naročil se pa za slučaj prevelike zaposlenosti lahko otrese. Pri socialistični tiskarni na to lahko računamo, zlasti za tako velik cilj, kakor je združitev delavstva.

Po sklepu Pokrajinskega odbora SSJ in KDZ na Zidanem mostu, dne 17. avgusta 1924.

Ta dopis pošiljamo sočasno tudi članom Vasega vodstva dr. Korunu, Korenu, Uratniku.

Za Pokr. tajništvo SSJ in KDZ v Krškem:

BERNOT.

JOS. PASTOREK.

Zadnji je sopodpisal za načelstvo SSJ in KDZ.

Na ta dopis smo prejeli od g. Uratnika daljši dopis, kjer se izgovarja, da tako hitro ni mogoče odgovoriti. To se pravi, da stranka upravnih svetnikov Ljudske tiskarne še ne ve, ali je kapitalistična ali socialistična.

Potem smo prejeli pa tudi odgovor iz tiskarne same, podpisan od predsednika g. Eržena in ravnatelja g. Hrovatina. Glasl se:

P. n.

Pokrajinskemu tajništvu SSJ

Krško.

Z ozirom na Vaše pismo z dne 18. avg. t. l.:

Na politični del pisma ne moremo odgovoriti, ker tiskarna kot podjetje bazira na gospodarski podlagi ter prepušča rešitev političnih kakor strokovnih vprašanj pristojnim kompetentnim forumom, ne da bi podjetje moglo na odločitve teh instanc kakorkoli vplivati. Kot podjetje pa stavimo naslednje pogoje:

1. Pogodbo za tiskanje »Napreja« in ostalih Vaših tiskovin je pripravljena »Ljudska tiskarna« skleniti z lastnikom Vaših listov, t. j. »Sloga« r. z. z o. z. pod jamstvom Pokrajinskega odbora SSJ.

2. Tiskarna prevzame s 1. oktobrom 1924 tiskanje »Napreja« za stalno. Obojestranska odpovedna doba je leto dni, dokler izpolnjuje »Sloga« odn. Pokrajinski odbor SSJ svoje obveze.

3. Vsak račun mora »Sloga«, odn. Pokrajinski odbor SSJ poravnati sproti tedensko v gotovini, drugače pogodba preneha takoj.

4. Cene se določijo po isti kalkulaciji, kakor velja za tisk ostalega delavskega tiska v tiskarni.

5. Glede papirja imate proste roke, da ga kupujete pri nas ali pa drugje.

6. Pri sklepanju pogodbe je treba urediti tudi vprašanje odplačila odprtega dolga per Din 117875 iz leta 1919-20, ki ga naslov tiskarne dolguje.

7. Do 31. avgusta t. l. se mora na osnovi tega dopisa skleniti podrobna pogodba med obema strankama, drugače stopi ta oferta izven veljave.

Ljudska tiskarna, delniška družba v Ljubljani.

Eržen l. r.

Hrovatin l. r.

Iz tega odgovora se jasno vidi, da ne mamejo pokazati svojih računov in da bi se le zato radi

Gospodarstvo naše stranke za I. polletje 1924.

Zap. štev.	Posamezni računi	Promet.				Izguba in dobiček				Bilanca 30. VI. 1924.			
		Posamezni računi so		prejeli						Aktiva		Pasiva	
		ime	Din	p	Din	p	Din	p	Din	p	Din	p	
1	blagajna	122.081	50	123.561	09					1.479	59		
2	ček. rač. št. 13.807	1.630	—	1.863	70					233	70		
3	čekovni račun št. 13.321	78.000	—	78.341	90					341	90		
4	organizacije	13.456	90					13.456	90				
5	„Naprej“ in „Ljud. glas“	98.828	67	100.724	07	1.895	40						
6	„Vorwärts“	3.911	53	9.771	22	5.859	69						
7	publikacije	21.696	20	12.531	22			9.164	98				
8	dijete in potnine	1.725	—	5.584	95	3.859	95						
9	uprava	35.477	89	55.070	51	19.592	62						
10	„Sloga“	75.524	10	75.524	10								
11	dolžniki	2.778	32	201.183	62					198.405	30		
12	upniki	230.681	48	27.143	69							203.537	79
13	razno: Naložen denar			896	55					896	55		
	Tiskovni sklad	3.359	85									3.359	85
	Prot. rop. vitezom	698	25									698	25
	DTE v Celju	130	—									130	—
	Za Esper. slov.	300	—									300	—
	Inventar	4.221	40	43.610	59					39.389	19		
	Razno in preh. zn.	202.730	12	203.083	02	352	90						
14	rezervni sklad	41.659	02									41.659	02
15	izguba							8.938	68	8.938	68		
		938.890	23	938.890	23	31.560	56	31.560	56	249.684	91	249.684	91

zdržali z nami, da bi nas še nadalje zakonito okradali. Nato smo jim pisali, da naj nam sporočijo cene, po katerih tiskajo delavske liste, da vidimo efektivne številke, češ, tudi mi stojimo na gospodarskem stališču in ne bomo zaradi zedinjenja plačevali dražje. In ker se jim v Mariboru z odgovorom ni mudilo, sta šla 1 član načelstva in 1 član nadzorstva „Sloge“ tja in osebno povprašala za cene.

Bile so tako visoke, da bi nas „Naprej“ in „Ljudski glas“ veljala na mesec za 8000 Din več nego zdaj. Tiskarna v Krškem si je v kratkem času z našim tiskom vidno opomogla, pa je postavila vse ročno in tiskati more le 2 strani, tako da se tiska najprej 1. in 4., potem pa 2. in 3. stran lista, torej dvakratno delo, v Ljudski tiskarni pa imajo dva stavna stroja in za proletarski denar precej moderno tehnično opremo. Zato hočejo gg. upravni svetniki (ali kakor se drugače imenujejo „SPJ“) še 8000 Din na mesec več profita od delavstva, ki vzdržuje s težavo svoj dnevnik.

To bi bilo res zedinjenje volka z ovco. Pa — zdaj nismo več ovce, odkar smo se naučili pregledovati in prešteti volkovom njih zobe.

„Socialist“ objavlja 29. avg. svoje „organizacije“ na zelo preprost način: ime kraja, zraven pa znesek, koliko dinarjev je dotični kraj dal. O članih, o prispevkih itd. ni niti govora, še na markice so pozabili! Da bi bili vsaj to povedali, koliko markic so prodali! Tako si pa mislimo, da je kar iz takih profitov del „požrtvovalni“ upravni svet Ljudske tiskarne 25.653 Din, te je potem razdelil „požrtvovalni“ g. Golmajer na 25 krajev in — organizacije so tukaj, so tudi objavljene in nihče ne sme več trditi, da so gg. denarni magnati le generali brez vojske. Ker imajo zdaj svoje organizacije, bodo imeli tudi svoj kongres, in sicer ga sklicujejo na dan 5. oktobra v Maribor. Kakšen bo ta kongres, se najlepše vidi iz tega sklicanja. Pravijo namreč takole:

„Članski imeniki. V svrhu verifikacije mandatorov je potrebno, da predloži vsaka krajevna politična organizacija po svojem delegatu članski imenik verifikacijskemu odboru na pokrajinskem zboru.“

Torej kdor hoče imeti na Kristanovem kongresu odločilno besedo, naj začne hitro pisati članski imenik in ko pojde v Maribor, naj ga nikar ne pozabi doma! Samo na to mora paziti, da ga v njegovem kraju ne bo pisal tudi še kdo drugi, kaj bi bilo, če bi se na „kongresu“ izkazalo, da sta tam dve organizaciji? Na vsak način bi morala biti ena izključena in nov razdor bi nastal. Zato le pazite!

Da so gg. okrog „Socialista“ že popolnoma združeni z g. Kristanom, to se najlepše vidi iz članka „Kaj je organizacija?“ Take članke je pisal Kristanov „Naprej“ 1. 1921, g. Prepeluh je mislil, da jih sme v svojem „Avtonomistu“ porabiti zase proti naši stranki (ki je imela takrat še samo „Ljudski glas“ v svojih rokah) pa se mu je drago izplačalo.

Sodišče je namreč v najvišji instanci odločilo, da je bolj pošteno zbirati članske prispevke po progresivni tabeli, kakor pa tajno izmozgavati delavstvo in zbirati tajne črne fondе. Tri leta smo imeli mir od takega kristanovskega idealizma, zdaj pa čitamo v „Socialistu“ št. 35 z dne 29. avg. zopet nekaj takega in sicer tole:

KAJ PA ORGANIZACIJA?

[Ponatis iz „Socialista“.]

Pred vsem moramo konstatirati, da organizacija ni sama sebi namen, marveč le orodje, pomočnik, s katerim skuša osnovec organizacije doseči svoj namen. Nož, škarije, so tudi orodje, in sicer koristno orodje, toda norcu jih ne smeš dati v roke, če ne ti postane to orodje, ki je potrebno, v njih rokah škodljivo, nevarno.

Delavski pokret ima tri glavne vrste organizacij. Politične, strokovne in gospodarske. Vse te tri vrste organizacij imajo po naših načelih dolžnost, da pospešujejo socialistično prepričanje in razredni boj. Poleg tega imamo še kulturne organizacije, h katerim spadajo tudi športne in telovadne, ki pa imajo končno isti namen, kakor one tri omenjene glavne skupine.

Logično, da na tej bazi, imajo vse organizacije, ki jih snuje socialistični razredni proletarijat v glavnem eno in isto nalogo. Vendar s to razliko, da deluje vsaka v svojem odloženem delokrogu za isti končni cilj; naravno morajo torej vse organizacije delati sporazumno in z namenom, da druga drugo podpira s svojim delom pri celotnem pokretu.

Socialistična stranka ima kot politična stranka svoje organizacije, ne zaradi tega, da pobira strankin davek, marveč zaradi tega, da širi z njimi socializem, da vodi z njimi razredni boj. — Strankin davek je potreben le zaradi tega, da stranka vzdržuje z njim svoj tisk in lažje vodi z njim akcije in boj. Jasno je torej, da je tak prispevek, če ga sklene organizacija, za člana obvezen, ni pa s tem rečeno, da si s plačevanjem strankinega davka, progresivnega ali pa navadnega, kdo že kupi tudi socialistično prepričanje. Davek nikakor ne more biti merilo za prepričanje, ker je denar le materija, ki jo organizacija rabi, če hoče živahneje razvijati delovanje. V dokaz temu naj služi tale zgled: V neki občini ima stranka, ne naša, 70 članov. Pri zadnjih volitvah je ta stranka postavila svojo kan-

didatno listo; dobila je podpise zanjo, in sicer 36 podpisov, a pri volitvah je glasovalo za to listo samo 14 volilcev. — Može sicer pridno plačujejo progresivni davek, volili pa le niso, in vendar veljajo po statutu kot dobri socialisti. Po organizacijskem statutu imajo ti ljudje vse pravice, dasi mora vsakdo takoj uvideti, da niso prepričani socialisti, čeprav plačujejo progresivni strankini davek. Davek pač plačujejo zato, ker so se slučajno tja stekli in ker se radi nekoliko postavljajo.

Ta zgled je resničen in dokazuje, da plačevanje davka v stranki še ne pomeni načelno prepričanih socialistov in da tvorijo pravo socialistično organizacijo le taki pripadniki, ki razumejo socializem in se hočejo zanj boriti kot razredni bojevniki.

Navidez je to razlaganje nekoliko odurno in marsikomu utegne biti celo zoperno; toda povedati je treba to jasno, ker zmagujejo danes v naši javnosti preveč paragrafi, zapovedi in sklepi raznih socialističnih in nesocialističnih koncilov, skoro prav nič se pa ne naglašajo glavni momenti, ki znači socialistične organizacije, to je prepričanje članov in volja poučiti sebe in množice, ki prihajajo v socialistični pokret in organizacije, kaj je socializem in kaj je razredni boj. Organizacije si morajo pričeti zavedati, da denar ni socializem, pa tudi ne razredni boj ter da organizacija postane šele tedaj pravi bojevni član socialističnega pokreta, če dela s prepričanjem za cilje socialističnega razrednega boja.

Naglašali smo že zgoraj, da morajo vse organizacije socialističnega pokreta delovati sporedno za isti namen. Ali se to vrši danes pri nas? Ne! Tako odgovorjamo danes kratko. In to, da delo teh organizacij ni usmerjeno sporedno, vzajemno, to je dokaz, da deloma pokret ni na pravi poti. Imamo delavske ali socialistične organizacije, ki vodijo boj druga proti drugi. Povejte, kdo bo mogel trditi, da je to socialistični razredni boj, če se pa ta boj vrši med delavskimi organizacijami samimi? Le naivnež bi mogel trditi, da je tak pokret socialistični pokret. Delavci, socialisti z enakimi interesi in nameni še povrh, pa se lasajo med seboj kakor paglavci. Tukaj mora vsakdo opaziti prvi hip, da je tak „razredni“ boj zlobna komedija in igranje z delavsko usodo.

Vse to, kar smo tukaj navedli, nam pove, da morejo tvoriti socialistične organizacije socialisti, ki so prepričani v svoji duši in oni pripadniki, ki spoznavaajo, da je razredni boj pot, po kateri pride zatirani rod do pravičnejših družabnih razmer, ter imajo namen hoditi iskreno po tej poti.

Ne zanikamo pa, da stranka mora imeti politične organizacije. Zavedamo se prav dobro pomena političnih organizacij. Vajne so, in prav zaradi tega jim je posvetiti največjo pažnjo glede na vršitev dolžnosti do celotne organizacije, zlasti pa glede na to, da dejansko vrši ono misijo, ki jo ima socialistična organizacija, to je: da širi socialistično prepričanje, goji in pospešuje delavsko solidarnost in je pripravljena tudi na sodelovanje v razrednem boju.

Šele takrat, ko bomo smatrali svoje organizacije za socialistične postojanke, trdnjave, iz katerih se širi socializem in solidarnost delavskih razrednih bojevnikov, bomo lahko z veseljem pokazali nanje: To so naše socialistične organizacije!

Sodrug! ne bodite komodni, prečitajte ta članek večkrat. Za cele knjige vam govorim! Ne bomo mnogo razlagali, samo par opazk:

Kaj pravita Kristan in Korun v tem članku? Vi ki delate, ne smete vzeti organizacij v svoje roke, to je škodljivo in nevarno. [Prečitaj še enkrat prvi odstavek, potem pa premisli, komu je to škodljivo in nevarno!]

Kdor plačuje progresivni davek, ta nima socialističnega prepričanja. Socialistično prepričanje ima samo tisti, ki dela črne fondе v gospodarskih organizacijah, ki da iz teh fondov sem ter tja kaj za demagogijo in ki se da pri volitvah voliti za „narodnega zastopnika“. Izmed norcev, ki se drugače imenujejo tudi delavci, se smejo k prepričanim socialistom šteti samo tisti, ki volijo takega „zaslužnega“ moža pri vseh volitvah brez kritike, kakor se za pridne otroke spodobi. [Poglej 4., 5. in 6. odstavek!]

Organizacijam ni treba denarja, denar ima svojo vrednost le če je v Kristanovih in Korunovih rokah. Kakšnemu Svetku že še kaj damo ker drži nase in ne mara hoditi v obleki navadnih ljudi, ta mora imeti toliko, da pokaže svoj vzvišeni socialni položaj. Tudi Uratniku bomo zakrpali hlače čeprav ne bi bilo treba, on bi živel lahko od svoje slave, ki jo kot slovenski Otto Bauer splošno uživa — drugi naj pa hodijo vsi v Adamovi obleki, kajti vsi morajo biti enaki. [6. odst.]

Nesramno je, da ne marajo delavci s Kristanom delovati sporedno! Saj ni treba, da bi hodili z njim na Bled počivat, ampak lasati ga pa tudi ni treba kakor paglavca. To ni razredno, to je le zlobno igranje! Kdor hoče imeti razredni boj, mora iti s Korunom in Kristanom skupaj! [7. in 8. odstavek.]

Če pa že hočejo delavci po vsej sili imeti svoje organizacije in če hočejo že tudi kmetaki ljudje igrati se po organizacijah, naj jih imajo v božjem imenu, ampak pozabiti ne smejo, da so nevarno orodje kakor noži in škarije, in da morajo zato biti

le iz lesa, da se gg. izvoljeni poslanci ne čutijo ogrožene. Saj to vidite na državi, kako je treba čuvati državno edinstvo! Naša prijatelja Pašić in Korošec vam dovolita lastne občinske, okrajne in okrožne organizacije [občine itd.] ampak to pa vendar ne ore, da bi v njih kar samoupravno delali proti Pašićevi ali Koroščevi volji. Kdor poskrbi kaj takega, je protidržaven element in mora biti ustreljen. Če je pri državi tako, mora biti tudi pri socialističnih organizacijah. Ne bomo sicer še streljali, naša orjuna [Udarniki] še ni tako močna, ampak priznani pa norci nikdar ne bodo ne od jugoslovanske SPJ, ne od Internationale. Kajti Internationale smo mi! [zadnja dva odstavka].

Zdaj naj pa še kdo reče, da „Socialist“ ni delavski list!

Sodrug! Mi v uredništvu smo dobre volje, potrudite se tudi vi, da boste razumeli, za kaj gre, potem bo kmalu konec Kristanovih in Korunovih zedinjevalnih komedij!

Razno.

7. tm. pojdejo vsi zavedni proletarci v Trbovlje na okrožni zlet delavskih telovadnih enot! Klerikalni prometni minister Sušnik je sicer za to priliko brez navedbe kakega vzroka odklonil znižano vožnjo, kakor jo njegovi Orli in Sokoli imajo, pa mi vemo, da špekulira gospod pravični kristjan s tem samo na to, da se bodo proletarci visokih vozni ustrašili in se zlepa ne udeležili. Socialisti, dokažite, da se včasih tudi takšni kristjani utegnejo zmotiti, čeprav so v najbližji zvezi s samim nezmotljivim vrhovnim pastirjem pobožne črede!

En teden nazaj. V Ljubljani so se sestali zunanji ministri Male antante in so šli s par vpljudnimi frazami zopet narazen. — Na Hrvaškem so upostavili pokrajinsko upravo. — Baltiča so pa poslali za velikega župana v Sarajevo. — Vandervelde je prišel v balkanske dežele predavati o zgodovini Internationale. V Beogradu so mu komunisti poskušali delati zgago. Postavili so jih pred vrata. — Na Madjarskem se nahajajo morilci znanega katoliškega političnega voditelja Erzbergerja, ki jih Madjarska vlada noče izročiti Nemčiji. — V Budimpešti se je začel proces proti bivšemu tajniku poljedelskega ministra Szaboja Eskütu, ki je tako Szaboja kakor ministerskega predsednika Bethlena in druge veličine izdal kot špekulante in poneveritelje državnega imetja. Esküta so poslali na preiskavo v norišnico, Szaboja so odlikovali z zaslužnim križcem... — Francoska je ratificirala lozansko pogodbo o ureditvi odnosajev s Turčijo. — Na južnem Kitajskem je izbruhnila državljanska vojna.

Tribune zagrebskega jugoslovanskega Sokola, kjer se je pred kratkim vršil zlet, so bile menda po kakem nasprotniku zažgane in so zgorele. Sko-de je za 600 000 Din.

V Zagrebu so se redarji spopadli s komunisti, ki so hoteli prirediti demonstracijo, ker jim je sedanji režim že drugič prepovedal zborovati. Lahko ranjenih je bilo več redarjev, aretiranih več mladih komunistov. Vladi priporočamo, naj se z omejitvijo politične svobode in s preganjanji nekoliko pozuri. Dan 24. aprila je namreč že precej daleč za nami.

Minister za agrarno reformo Vesjenjak je obšel in se je podal v zdravilišče Vračar. Upamo, da je agrarno reformo tudi seboj vzel, da bi nam hab-nica v tem času ubogim, zemljelačnim državljanom zgage ne delala, ko ima tako dolg jezik. Dejanj pa nič, seveda.

Finančni minister pravi, da se mu je posrečilo dobiti kritje za izplačilo razlik v uradniških plačah od 1. okt. 1923 do 1. maja 1924. Odobritev tega izplačila bo zahteval na eni prihodnjih sej ministrskega sveta. — Tistim, ki so trpeli zaradi povodnji in sličnega, bodo davki odpušteni.

Prestolonaslednik Peter bo 6. t. m. dovršil prvo leto življenja. Minister Korošec je izdal naredbo, da se ta dan odrede po vseh cerkvah in molitnicah molitve za ohranitev prestolonaslednikovega zdravja. Pobožni kristjani naj ob tej priliki dodajo še eno molitvico za ohranitev zdravja gosp. Korošču, ki tako gniljivo skrbi, da bi se v uri njegovega vladanja prav nikomur bolezensko zlo ne zgodilo po vseh teh dobrotah, ki nam jih je nova vlada že razdelila in nam jih še misli razdeliti.

Stanovanjski zakoni bodo z nekimi izpremembami podaljšani in sicer tako, da bodo zadovoljni najemniki in gospodarji kakor „Slovenec“ poroča. Če bodo klerikalci kaj takega skupaj spravili, bo smel biti Korošec tudi zadovoljen.

Pogajanja med našo državo in Avstrijo prično 11. tm.

Režim pravice in reda omogočuje takšne dogodke, da so v Zagrebu aretirali urednika komunistične „Borbe“ Vladimirja Čopića, ki se je vrnil v domovino brez potnega lista.

Zveza narodov je začela 1. tm. v Ženevi zborovati. Zasedanja, ki se bo bavilo v glavnem z razorožitvenimi vprašanji, se udeležujejo zastopniki 54 držav.

Popravek. K včerajšnji notici „Zvezdarna v Harvardu“ (ne Harvardu) ugotavljamo, da leži ta zvezdarna na Angleškem. — Tiskarski škrat je tudi „kvintilione“ spremenil v „kvintimilijone“.

Kupujte čevlje samo z znamko „Sloga“.

Ako pijete „BUDHA“ čaj, živite že na zemlji raj!

Studirajte bilanco in račune!

Če česa ne razumete, vprašajte! Zgovorjajte se! Pišite! Shranite si vse račune, da lahko zopet pogledate!

Preudarite, kaj pomeni izguba! Poskrbite za nove naročnike, drugače bo v drugem polletju zopet izguba in pokrajinski odbor bo moral pokriti jo iz rezervnega sklada! Ali pa poskrbite, da bo vsaj tiskovni sklad toliko narasel, da ne bo treba seči na starega (41.659 Din), ampak da bo zadoščal sklep, naj se pokrije izguba iz tiskovnega sklada (v 1. polletju je premajhen, skupaj s skladiščem proti rop. vitezom znašata le 4.05810 Din, torej niti polovico izgube ne pokrijeta!). Najboljše sredstvo je zbiranje naročnikov. Pa tudi na dolžnike pazite, da plačajo! Če bi vsi dolžniki plačali naročnino, bi ne bilo nič izgube, ampak dobiček, ker smo morali 50% odpisati zaradi negotovosti, če bodo vsi plačali.

Iz stranke.

Socialistični koledar 1925 ima svoj rudarski del že zagotovljen v smislu, kakor je bilo objavljeno v „Lj. glasu“ dne 21. avg. Druge stroke se še niso odzvale, razen enega železničarja. Pa zaradi enega ne bo mogoče tiskati posebno polo in vlagati jo v koledar namesto rudarskega dela. Železničarji so raztreseni. Za rudarski del je sklep dveh organizacij dovolj, take organizacije pa nimamo nikjer, da bi jo tvorili po večini železničarji; ker rudarski revirji so, železničarskih pa ni. Za železničarski del bodo morali delati vse organizacije in še tudi posamezniki se bodo morali priključevati. Kovinarji bi si svoj del lahko zagotovili, če bi se vsaj na Jesenicah zganili. Lesni delavci so marsikje tudi v precej velikih skupinah. Če bi se take skupine pogovorile radi agitacije bi v kratkem dosegle par sto naročnikov in zagotovile na ta način svoj del v koledarju.

Za Družinski koledar še nismo prejeli prav nobenega odziva. Organizacije še niso začele s agitacijo, posamezniki si pa mislijo, da bo po Božiču še tudi čas. Če vidiš, da se tvoja organizacija ne zgane, priglasi se sam! Če imaš vsaj 10 oz. 13 Din hranilne vloge v „Slogi“, ti niti ni treba poslati nič denarja, ampak boš dobil koledar na račun hranilne vloge. Kdor je pri delu za družbo zadnji, ta bo pri belinah med prvimi.

Tiskovni sklad.

Od 1. I. do 19. VIII. 1924. Din 3865-85
Nagrada za članek „Inteligenca?“ v „Napreju“ št. 111 50-
Ivan Ocepek, želez. Videm 20-
Valent. Bole 20-
Alojzija Vodiškova, Zid. Most 20-
Anton Keber, Črna 10-
Karol Košec, Zalec 5-
Od 1. I. do 3. IX. 1924. skupaj Din 3990-85

Gospodarstvo.

2. IX. 1924.

„SLOGA“ r. z. z. o. z. (bodoči „Skupni dom“): 146 članov s polno plačanim deležem. (Izmed teh 13 žen — 8-90%)

Od prej vloženih hranilnih vlog Din 77.239-16
ta teden vplačanih „ 1.334-50

Stanje Din 78.573-66

Hranilcem pri „Slogi“ naznanjamo, da smo obrestni za prvo polletje pripisali hranilnim vlogam, od 1. VII. dalje se že tudi te obresti obrestujejo. Posamezni hranilci pa naj zaradi pripisovanja obresti ne pošiljajo članskih knjižic, ker se jim pripisejo obresti lahko o priliki, kadar se jim bo zopet vpisovala kaka nova vloga oziroma odpisoval dvig.

Valute. Dolar je vreden 7771, angleški funt 350-40, francoski frank 4-22, češkoslovaška krona 2-35, 100 av. kron 11-01 p, 100 Din 6-85 švic. frank

Garancijski sklad.

Po predlogu s. Rinaldota [poglej članek „Dopis iz Trbovelj“] bomo otvorili zbirko „Garancijski sklad“. Razlika od nekdanjih podobnih skladov (koliko jih je že bilo pri socialistih na Slovenskem!) je zlasti v tem, da ta ne bo več izginil kdovekje, ampak da bo registrovana zadruga porok, da ga dobe vlagatelji nazaj. „Sloga“ bo zneske, ki bodo poslani v ta sklad, vpisala med hranilne vloge, in se bodo od navadnih hranilnih vlog razlikovali le na ta način, da jih lastnik ne bo mogel dvigniti prej nego čez 4 leta, pa tudi takrat bi v slučaju, da bi jih ne bilo mogoče izplačati, bila izplačana samo ena desetina (ta bi bila izžrebana), drugih 9 desetih vlagateljev bi pa moralo še dalje počakati na žrebanje prihodnjih mesecev. S. Rinaldo predlaga le 2 1/2% obrestovanje, mi pa mislimo, da bi bilo obrestovanje lahko enako, kakor je za druge hranilne vloge, torej zdaj 10%. To se nam ne zdi samo zato potrebno, ker bi bilo poslovanje lažje, ampak tudi iz stvarnih razlogov. Mi namreč, ki smo za odpravo privatne lastnine v resnici, ne tako kakor Kristan, Korun itd., mi moramo dosledno tudi v praksi varovati tisto privatno last, ki sploh

ne postane skupna last, ampak ki ostane neomajno v rokah posameznikov tudi takrat, ko bodo po našem programu prešla že vsa delavna in prometna sredstva v skupno last. Posameznik ne sme imeti rudnika, tovarne, veleposestva itd., toda vse, česar potrebuje za svojo osebno rabo, vse to mu mora biti zagotovljeno, ne pa tako, da razni lažisocialisti socializirajo tiskarne itd. na ta način, da sledečo delavne ljudi do nagega, potem se jim pa smejejo.

Tiste požrtvovalne sodruge pa, ki na obresti ne mislijo in ki hočejo dati brezobrestno posojilo, opozarjamo, da imajo priliko vložiti svoj prispevek na „Zadolžnice“, ki smo jih lani po predlogu Jeseničanov uvedli in se je zbralo 2.794 Din. Samo da te zadolžnice zapadejo brez roka šele takrat, ko bo naš proletarijat svoje organizacije imel že na tako trdnem gospodarskem temelju, da bo ta dolg lahko odplačal, garancijski sklad se bo pa moral začeti odplačevati v 4. letih. Kdor pa hoče biti še bolj požrtvovalen in hoče proletarijato zmago pospešiti z darom, ki ga sploh ne misli nikdar zahtevati nazaj, ta naj se posluži zbirke za „Tiskovni sklad“. Po svoji naravi bi spadali v ta sklad pravzaprav vsi zasluzki, ki jih je zavedni socialist zaslužil z nadurnim delom, kajti taki zasluzki so postranski zasluzki, zasluženi na škodo brezposelnih, žalostne rezervne armade kapitalistov!

Toda zahtevati tako moralo v sedanjem položaju je — idealizem! Socializem mora zidati na realnih gospodarskih temeljih, na ekonomskem položaju. Treba je torej dati vsem ljudem priliko, da svojo pomoč stranki — razen obveznega progresivnega davka — po svoji uvidevnosti in zmoglosti sami uravnajo. Vsak si naj sam izbere svoj način. Toda tri vrste skladov imamo dovolj: garancijski sklad (10% obresti, izplača se po 4 letih) zadolžnice (brezobrestno, izplača po možnosti, čeprav šele v 10 letih) in tiskovni sklad (se sploh ne vrne, ostane skupna last za vedno). Ti skladi so dovolj, zlasti, ker imamo še neke vrste četrti sklad: hranilne vloge kot privatno lastnino brez omejitve. Zato se nam zdi, da je s. Rinaldo predlagal premalo, ko je hotel obrestovati garancijski sklad le z obrestmi 2 1/2%. Morebiti se je le zmotil v pisavi in je hotel predlagati 12 1/2%? To bi bilo utemeljeno. Seveda uprava bi bila tudi v tem slučaju proti temu, ker bi se delo precej pomnožilo, t. j. podražilo. Pač pa bi se to dalo spraviti v zvezo s predlogom o socialnem zavarovanju hranilcev, kakor je bilo predlagano v uvodnem članku „Napreja“ 12. avgusta.

Zavedni sodrugi! Premišljujte in izvršujte! Kar se vam ne zdi prav, povejte javno! Nezavedni bodo itak še nadalje kuhali svojo lastno juho, ki bo tudi primerno redka, za „skupnost“ bodo pa vlagali čim največ v garancijski sklad gostilničarjev.

Dopisi.

Celje. Važen delavski sestanek se je vršil v nedeljo 31. VIII. v društvenih prostorih Splošne delavske Unije. Poročal je s. Viljem Haramina iz Zagreba. Čeravno je bila udeležba pitla, vendar je bilo predavanje izborna. zlasti oni del, ko je s. Haramina razlagal, koliko poklicnih internacional smo imeli pred vojno in koliko jih imamo sedaj. Iz izvajenja s. Haramina smo posneli: Pred vojno je bilo 32 poklicnih internacional. V takih internacionalah so bile včlanjene organizacije dotične profesije iz celega sveta. Iz tega sledi, da bi mi morali imeti 32 oziroma sedaj po vojni le 31 društev v naši državi in tudi v Sloveniji bi moralo biti 31 vrst osrednjih društev, da bi odgovarjali tipu in načinu sedanjega formiranja strokovnih organizacij. To je v deželah, kjer je velika industrija sicer mogoče, dasiravno je nepraktično, a pri nas pa naravnost nemogoče. Poleg vseh svetovnih poklicnih internacional obstaja seveda še skupna internacionala sindikalnih organizacij, ki daje smernice, ta je za nas sedaj v Amsterdamu. V tej internacionali so včlanjene vse vrhovne inštanče strokovnih organizacij iz vsake zemlje v Jugoslaviji je ta vrhovna inštanca Glavni Radniški Savez Jugoslavije v Beogradu. Opći Radniški Savez Jugoslavije je bil tudi včlanjen v Amsterdamu kot glavni reprezentant Jugoslavije, dokler se ni ustanovil GRSJ, sedaj je pa seveda včlanjen v Internacionalni tovarniških delavcev v Amsterdamu, a poleg tega ima podsaveze, kakor steklarje včlanjene v Parizu in druge zopet drugod. Tako je med teorijo in prakso velika razlika. Po teoriji bi morali imeti v Jugoslaviji 31 vrst zvez, a stojimo na stališču, da se stvari ena velika zveza, ki prištedi mnogo na upravi in je radi tega sposoben boja vsak čas. [To je tudi naše naziranje, da je boljše imeti eno organizacijo in tisto dobro kakor pa 31 slabih. To stališče smo mi vedno zagovarjali, a razni Svetki in Uratniki, kateri sicer kričijo o enotnosti in združitvi proletariata, ne marajo takih organizacij, tudi njihov prijatelj Toksa ne mara ene organizacije, saj pravi, da je SDU ali ORSJ „ričelferajn“. Op. ur.]

Sodrugi Celjani so bili z izvajenja s. Haramine nadvse zadovoljni. Popoldne istega dne se je vršila plenarna seja SDU, katere se je udeležil tudi soodr. Haramina in se je sklenilo, da se bo SDU zedinila z Općim Radniškim Savezom Jugoslavije v Zagrebu, ker ji je ta Savez po programu najbolj soroden. Sami delavci so bili skupaj, pa so našli ključ za zedinjenje brez posredovanja kakih političarjev iz rdečega veleloka.

Specifikacija »Napreja«.

„Napreja“ je od 1. I. do 30. VI. 1924:

	dal		prejel	
	Din	p	Din	p
Naročnina potom org.	15.250	43	288	
Naročnina posameznikov	16.244	15		
Naročnina dolžnikov	16.301	62		
„Ljudski gl.“ potom org.	3.648	30		
Naročnina posameznikov	5.394	50		
Naročnina dolžnikov	16.073	60		
Prodaja	1.631	50		
Majska številka 1924	1.004	65		
Inserati v gotovini	10.927	25		
na dolgu	4.831	66		
Tisk v gotovini			50.961	40
Tisk na dolgu do 30. 3. 24			8.198	49
Od tega dolga že odplač.	6.467	47		
Casopisni papir	765	—	11.890	64
Uredništvo in uprava			20.124	30
Poštnina	—	59	5.199	89
Pravdni in sodni stroški	19	50	1.847	25
Oglasni davek	65	—	714	50
Provizija od inseratov			360	—
Provizija inkasantom			250	50
Razno	203	45	889	10
	98.828	67	100.724	07

Specifikacija »Vorwärts«.

„Vorwärts“ je od 1. I. do 30. VI. 1924:

	dal		prejel	
	Din	p	Din	p
Prodaja	236	05		
Naročnina v gotovini	490	50		
Naročnina potom org.	124	—		
Naročnina na dolgu	1.512	38		
Inserati v gotovini	296	14		
Inserati na dolgu	1.252	46		
Tisk			3.894	39
Casopisni papir			765	—
Plače in uprava			4.800	—
Poštnina			171	33
Davki (oglasni)			70	50
Razno			70	—
	3.911	53	9.771	22

Specifikacija uprave.

Uprava je od 1. I. do 30. VI. 1924:

	dala		prejela	
	Din	p	Din	p
Plače in zavarovalnine	2.400	91	46.643	56
Pisarniške potrebščine			1.884	20
Poštnina	2	50	468	70
Stanarina			1.125	—
Kurjava in razsvetljava			1.946	—
Stroški pri ček. zavodu			231	10
Pravdni in sodni stroški	292	50	420	—
Obresti			972	95
Na račun „Napreja“	19.500	—		
„Vorwärtsa“	4.800	—		
„Sloga“	3.600	—		
koledarja 1924	3.500	—		
Razno	1.381	98	1.379	—
	35.477	89	55.070	51

Dolžniki 30. 6. 1924:

	dali		prejeli	
	Din	p	Din	p
„Naprej“ inserati			4.831	16
naročnine			16.301	62
„Ljudski glas“ naročnine			16.073	60
„Vorwärts“ naročnine			1.512	38
inserati			1.252	46
Koledar 1924	2.647	32	5.961	50
1923	16	—		
Razno	115	—	116	—
Stari dolžniki po bilanci 31. XII. 1923			155.134	40
	2.778	32	201.183	62

Specifikacija upnikov.

Upniki so od 1. I. do 30. VI. 1924:

	dali (dolg)		prejeli (odp.)	
	Din	p	Din	p
I. Dolg po bilanci 31. 12 1924	164.237	20		
Na ta dolg je bilo odplač.			18.057	08
II. Na novo nar. dolgovi:				
1. v tiskarni	13.145	38	6.467	47
2. pri „Slogi“	50.011	53		
3. Razno.	3.287	37	2.619	14
	230.681	48	27.143	69

Sodrug išče za dva, tri mesece, mirno, čisto opremljeno sobo v Ljubljani, s prostim vlogom event. z električno razsvetljavo. Ponudbe in plačilne pogoje takoj na upravo tega lista.

Videm pri Krškem. Ščasoma se bodo še navadili s socialističnim delavstvom voliti! Samostojneži so si za volitve nadeli namreč ime kmetko-delavska napredna stranka. V čem ta naprednost obstaja, ne pojmimo. Morda v boljši brani, lepši obleki in belih rokav. — Na dan volitev se srečata kmet in delavec. Kmet vpraša: Greš od volitev? — Delavec: Da. — Kmet: Kaj si volil? — Delavec: Socialistično stranko oz. Kmetko-delavsko zvezo. — Kmet: Tam so večinoma železničarji. Bo boljša kmetko-delavska napredna. — Delavec: Samostojneže? — In pokaže na skupino ljudi te stranke, ki gredo na volitve: uradniki, učitelji, majori v pokoj, gostilničarji, orjunaši, delavci pa nobenega: Če ti voz počene, obložen s kamenjem, drvmi ali senom, ali se ti ti najbližji v pomoč? Imaš kakšno težko delo: kositi, mlatiti, kopati, ali pa potrebuješ zidarja — ali boš tudi takrat rekel: železničarjev ne maram, rajši počakam, da pridejo samostojneži pomagat? Le pomisli, saj si kmet in kar si že in kar še boš v svojem življenju dobrega in koristnega v roke prijel, je prišlo vse iz delavskih rok. Le premisli pa, kaj imaš od gospode. Zdaj v času volitev se ti laskuje z imenom „delavski“, prej in slej pa mislim, da že sam vidiš in čutiš, za kaj te imajo. Če sta pa kmet in delavec politično združena tako kakor pri delu, ker iz dela njegovih rok izvira bogastvo celega sveta, potem pa bodo samostojneži res delavska, pa ne napredna, ampak sporedna stranka. Današnje samostojneže pri kakem težkem delu ali ob slabi brani še ni bilo videti. [Gotovo se morata kmet in delavec združiti, ker izdelujeta res vse bogastvo sveta, vendar se ob tem ne smeta prevzeti. Tudi to, kar prihaja iz učiteljevih ust ali spod uradnikovih rok, je bogastvo za življenje, samo da se ne da na prvi pogled videti in na prvi prijem otipati. Torej tudi učitelj in nastavljenev v pisarni, kratko, vsak delavski tiskovni intelektualci, spada v družbo s kmetom in delavcem. Res pa je zopet, da zaradi učitelja in uradnika kmet in delavec ne smeta sodelovati pri stranki, ki vzdržuje leno velebogastvo in orjunaško srčno kulturo. Kmet in delavec morata le učitelja in uradnika privesti k sebi, v stranko delavnih rok in delavnih glav, ki hočejo, da bodo sadove dela uživali le tisti, ki so jih sadili. Tako je ta reč. Ur.]

Dopis iz Trbovelj.

Sodrug urednik, ne morem si drugače potolažiti svojo vest, kakor da te prosim za objavo tega članka. V našem strankinem glasilu sem vedno in še danes čital o neki čudni zvezi med Korunovci in Kristanovci, o Korunih in Golouhah itd. O vsem tem sem dvomil, danes pa vidim, da Svetkovo delo za konsolidacijo stranke ni bilo „brez-uspešno“. To dokazujejo zadnji dogodki v Trbovljah. Dobil sem v roke original pisma nekega sodruga, ki se glasi sledeče:

GOSPOD KRISTAN, NJGOV SIN IN NJGOV
ADJUTANT GOLOUH V TRBOVLJAH.

V nedeljo 24. avg. se je vršilo v Delavskem domu predavanje g. Kristana. Otvoril ga je g. Golouh, ki je v prvi vrsti poudarjal, kako potrebno bi bilo v Trbovljah ustanoviti hranilnico in posojilnico, seveda Kristanove vrste. Nato je dal besedo g. Kristanu. Ta se je Golouhovih misli zaradi hranilnice in posojilnice navidezno branil, na vse zadnje jo je pa strastno priporočal, samo naj pridejo taki moške skupaj, kakor so danes pri predavanju, on da bo vse uredil. Tu se je predavanje končalo, g. Kristan pa je potem udaril po „Bernotovcih“ in seveda tudi po Korunovcih. Začel je, da je „Naprej“ smešen, kako blati, in da je Bernot norec. Če bi on [namreč Kristan] ne bil šel na Bled na sveži zrak in se malo odpotil, ne bi Bernot imel nobene stranke! Zraven pa se je tako ostudno smejal in javčkal, da se je še tistim sodrugom ostudno zdelo, ki so ga gledali kakor Boga. Nato se je vendar neki sodrug M. oglašil in ga pokeral, da to ne gre, da naj se bolj solidno obnaša. No, sedaj ga je bilo vendar malo sram, namreč kakor volka strah. Govoril je dalje, in kmalu je bil zopet pri „Bernotovcih“. Rekel je, da je že v zgodovini zapisano, da bo Bernot poginil in da mora poginuti [to je energično poudarjal], ker Bernot je revček. „Bil je lajtnant taklika časa, dokler so ga pustili, potem smo se ga pa mi usmili in mu dali službo,“ je rekel Kristan. Nato je dobil besedo s. Krušič. S. Krušič ga je malo včipnil radi mariborske in Blasnikove tiskarne, nekar mu je Kristan takoj odgovoril in ga tako zmešal, da mu s. Krušič ni mogel več odgovorjati. Sedaj je prišel Kristan do tega, kako „Bernotovci“ ubiti. Vprašal ga je nato Krušič, kako bi se dala organizacija zgraditi. „No, to je čisto lahko“, je odgovoril Kristan. „Na Jesenicah kar čakajo, na Lešah in v Črni ravni tako. No tam je en Bernotovec. Moderndorfer, pa ta nas ne bo veliko oviral. In vi napravite tukaj tudi vse potrebno in bo kar šlo.“ Potem sta pa še udarila po Bernotovcih naš vrli Klenovšek in Polovič člana „Svobode“. Prirejala sta Kristanu in Golouhu ovacije, kako pri srčno se obema „sodrugoma“ zahvalujeta za današnji obisk in da še želita, da bi nas oba obiskala, čeprav nista nikjer organizirani, kakor se je sam Kristan izjavil. Korinšek ga je namreč vprašal, pri kateri stranki je organiziran. Dobil je odgovor, da

njemu ni treba nobene stranke, ker ni nobene tako pametne, dabi se on v njej organiziral. Pametnim, da se mu tudi v Trbovljah ne bo treba. Trinajst nas je bilo navzočih pri popoldanskem sestanku, po moji sodbi jih je bilo pa le 5 mož, ki se strinjajo s Kristanovimi načrti. Ostali pa se še vedno spominjamo, kako je nas Trboveljčane ob priliki Furlanove stavke imel za smrkvavce in to kot minister za rude in šume. In še na tem sestanku se je izrazil, da smo res smrkvavci, ko mu je sodrug M. ta izraz očital oziroma oporekoval. Sodrugi, bodimo uverjeni, da Kristan v Trbovljah ne bo več gospodaril, čeprav mu Klenovšek in Polovič komplimente delata in ga vabita. Pač pa bomo „Bernotovci“ živel, čeprav g. minister želi, da poginemo.“

Tako, sodrugi, piše delavec, ki se je sestanka udeležil. Za objavo tega opisa, ki mi je slučajno prišel v roko, pa prevzamem s svojim podpisom vso odgovornost in kritiko nase. Torej čitatelji „Napreja“, ali vam bo sedaj jasno, zakaj je s. Beraga na strankinem zboru v Celju zahteval od poslanca Koruna pejsniti glede razgovora med tem doktorjem in Golouhom, ko je zahteval Golouh od Koruna Bernotovo glavo? Potem vas pa opozarjam na Korunove izjave glede Ljudske tiskarne v Mariboru. Takrat je namreč dejal, da si danes ne more še predstavljati, kako bo izpadlo in da se boji, kaj bo, ko pride Kristan v Slovenijo. Korun je delal namreč na to, da se strokovne organizacije pri Ljudski tiskarni kolikor mogoče uveljavijo. V katerih rokah je danes Ljudska tiskarna, o tem smo dovolj poučeni po našem „Napreju“. Bilo bi pa velike vrednosti, če bi pisec gori ponatisnjene pisma bolj natančno pojasnil to, ko je s. Krušič Kristana vprašal glede tiskarne, kaj in iz kakšne potrebe je prešlo vse to v osebno last socialističnih kapitalistov. Ni dovolj, če pride v javnost, da je Kristan Krušiča osmešil, dolžnost naših sodrugov po strankinem pravilniku je, da javnosti predložijo dobesedni Kristanov zagovor, da bomo tudi o Kristanovem stališču poučeni.

Tebi, Tonče, pa povem, da bi bilo dobro, če bi razpisal posebno nagrado za glavo že na smrt obsojenega Bernota in sicer najmanj 25.000 Din. Tone, varaš se, če misliš, da je še vedno l. 1903, ko si tudi mene ubijal za dobroto, da sem te h kruha spravil. Idrijski klerikali dobro vedo, da si z majhno culico pod pazduho v moje stanovanje in postrežbo prišel. V zahvalo in znamenje svoje velike poštenosti si me pa potem zahrbtno spodrnil iz načelstva Konsumnega društva. Pa za danes o tem dovolj. Kako znaš ljudi ubijati, o priliki več povem.

Stavim pa načelstvu SSJ in KDZ predlog naj tekoj ustavi zbirko „Proti roparskim vitezom“, ker mislim, da so že vsi tisti zapeljanci spoznali, da sta načelo javnosti in „Naprej“ najbolj nevarna Kristanu. In da „Naprej“ prej ko mogoče ubijemo, pošiljam z isto pošto 25 Din za zbirko pod geslom „Da pomagamo ministru Kristanu prej ko mogoče „Naprej“ ubiti.“ Ta denar pošiljam kot neodpovedljivo posojilo, katero naj se zbira najmanj do 50 tisoč dinarjev. Po preteku štirih let se začne zbiranje od začetnih številk, na pr. od 1—100. Izrebal se bo 10 števil, ki se izplačajo lastniku posojila s pripadajočimi 2½ procentnimi obrestmi. Zbiranje se naj vrši potem vsako leto enkrat, fond pa naj se vodi pod posebno komisijo „Skupnega doma“ ali „Sloge“. Lastniku vplačanega posojila se izroči potrdilo, da je plačal, ki naj velja tudi za potomce ali pooblaščenca. Obligacije 25 Din pa naj se smejo vplačevati tudi v obrokih.

FRANC RINALDO.

Okrožni zlet v Trbovlje.

Del. tel. enota „Svoboda“, podružnica Trbovlje, priredi v nedeljo 7. septembra t. l. okrožni zlet v Trbovljah, spojen z njenim prvim javnim nastopom po sledečem sporedu:

1. Ob 9. uri sprejem gostov na kolodvoru;
 2. Po sprejemu slavnostni sprevid, z godbo in zastavami na čelu, v Del. dom.
 3. Ob 10. pozdravni govor,
 4. Od 11. do 1. kosilo;
 5. Od 1. do 3. ogled po Trbovljah;
 6. Ob 3. popoldne začetek javne telovadbe na dvorišču Del. doma;
 7. Po končani telovadbi prosta zabava in ples; Sodeluje polnoštevilna Del. godba na pihala.
- Ker je pa vsak zlet velike važnosti za utrditev naših soc. organizacij in socialistične ideje sploh in da se sodrugi in sodružice medsebojno spoznajo, se obračamo na vse soc. čuteče delavstvo Slovenije, da se v čim večjem številu odzove našemu vabilu.

Posebno pa se obračamo na telovadce naših tel. enot, da se v čim večjem številu udeležijo naše nastopa, kar je za prospeh in razvoj del. tel. enote velikega pomena. Zeleli bi, da vsaka skupina prinese svoj prapor s seboj. Za polovično vožnjo na vseh progah smo zaprosili in upamo, da bo naši prošnji ugodeno, kar bomo tudi potom časopisov pravočasno sporočili. Vse dopise tiče se zleta je naslavljati na: Zletni odbor, Del. dom, Trbovlje.

7. septembra vsi v Trbovlje.

Zletni odbor.

Čitajte naš tisk!

Lastnik: „Sloga“, r. z. z. o. p.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Zvonimir Bernot

(v imenu pokr. odbora SSJ in KDZ.)

3 IX. Tiskarna bratov Rumpret v Krškem.

Ceneno češko perje!

En-kg alvega opuljenega perja 70 Din, na pol belo 90 Din, belo 100 Din, boljše 150 in 160 Din, mehko kakor puh 200 in 250 Din; boljše vrste 275 Din. Poštjatve carine prosto, proti povzetju od 300 Din naprej poštnine prosto. Vzorec zastoj. Blago se tudi zamenja in če ni všeč se vzame nazaj. Naročila samo na

BENEDIKT SACHSEL, LOBEC št. 85 pri Plzinu, Češko-slovaška.

Poštne pošiljke potrebujejo iz Českoslovaške v Jugoslavijo okrog 14 dni.

v juhi
in v prikuhah
izboljša hrano
nepopisno.

Našim rodbinam

priporočamo našo pravo domačo KOLINSKO cikorkijo, izvrsten pridatek za kavo.

Splošna gradbena produk. zadruga v Celju
Ljubljanska cesta 10. Čekovni račun št. 13708.

Sprejema

člane, hranilne vloge od svojih članov in članov Splošne delavske unije ter članov razrednih organizacij.

naročila za izvršbo raznovrstnega dela, kakor zidanje in popraviljanje hiš, adaptiranje, slikanje itd.

URADUJE:

vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne.

L. Mikuš

TVORNICI DEŽNIKOV IN SOLNČNIKOV
v Ljubljani, Mestni trg šte. 15

priporoča svojo bogato zalogo
dežnikov v kakršnikoli veli-
čini: kosti po najnižji ceni.

POZORI

Delavci kupujte kruh iz pekarn

Iv. Oberžana.

Zahtevajte ga po vseh gostilnah, trgovinah in kavarah. Točna posrežba. Se priporoča Ivan Oberžan za Kresijo 12. Poleg gostilne Janžek v Celju.

NAŠI IZDELKI:

Dvojnoslada ržena ŽIKA
v rdečih zavitkih,

Dvojnoslada ječmenova Žika
v modrih zavitkih,

Slajena ječmenova Žika
v zelenih zavitkih

so najboljši!

Zahtevajte le Žiko!